

Naar een nieuwe betekenis van sport voor Nederland (2022-2026)

Inleiding:

De corona pandemie heeft iedereen laten zien wat de maatschappelijke waarde van sport is. Vooral doordat er momenten waren dat sporten afwezig was in onze samenleving. Lege stadions en sporthallen. Niet met je kinderen naar het voetbalveld kunnen op zaterdagochtend. Stilzitten in plaats van even naar de sportschool na je werk. Maar ook is aangetoond dat een groot deel van de bevolking ook voor corona teveel heeft gezeten in plaats van bewegen. Het gebrek aan sporten en bewegen bleek een bepalende factor ten aanzien van het ziekteverloop van mensen met corona. Ook de **sportinfrastructuur in Nederland is getroffen door de crisis**. Clubs en verenigingen hebben aanspraak kunnen maken op financiële compensatieregelingen en de nabije toekomst zal gaan uitwijzen of het voldoende is geweest. **Voor het hart van het sportbestel is geraakt**. De motivatie van de vrijwilligers en hun kinderen om ook volgend jaar door te gaan. De eerste cijfers laten voor de meeste doelgroepen zien dat sportparticipatie in Nederland is gedaald. Cruciaal om deze trend de komende jaren om te draaien. **Sport en bewegen moet nog veel meer een centraal onderdeel worden van ons dagelijks leven**. Het moet voor alle Nederlanders mogelijk zijn om een paar keer per week te kunnen sporten. Juist ook voor alle jongeren, mensen uit, mensen met een mentale- of fysieke beperking, ouderen en alle Nederlanders.

We moeten ons er bij het maken van sportbeleid van bewust zijn dat ondanks al deze positieve inzet op sport er nog steeds **veel Nederlanders zijn (bijna de helft !!) niet sport** en/of te weinig beweegt. Ondanks dat 150 minuten per week bewegen eigenlijk niet zoveel is, en Europees gezien we kampioen sporten zijn.

Is Sport en bewegen is nu geen onderdeel van het dagelijks leven, het wordt veelal doorgeschoven naar de randen van de dag, 's avonds sporten en bewegen we. Daarbij hebben we sport vooral voor de jeugd goed georganiseerd, we raken daarna veel mensen kwijt. Als je een jaar of 30 bent begin je niet zo makkelijk aan wat nieuws, behalve hardlopen en fitness. **De sport werkt dan uitsluitend ipv inclusief**.

Dat heeft te maken met de dominante sportcultuur in Nederland. Trainen en een wedstrijd in het weekend werkt voor veel Nederlanders geweldig, anderen worden afgeschrikt door het idee te moeten presteren of altijd op te moeten komen draven. Bij de fitness haken velen af na een tijdje. Ons sportsysteem werkt lang niet voor iedereen die tien uur van de dag zittend doorbrengen.

Wat is er dan nodig? De aanpak van het sportakkoord blijft, **maar we kijken de komende kabinetsperiodes door een andere lens**. De lens van degene die niet sport of voldoende beweegt. Daar gaan we naast staan en kijken om ons heen. Wat ziet degene nu en wat betekent dat voor ons sportbeleid? Hoe zorgen we ervoor dat de sport betekenis krijgt voor hem of haar? Dat gaan we met elkaar ontdekken. De Rijksoverheid gaat met haar partners op missie en neemt deze mensen mee.

Langs welke lijnen gaat de directie Sport de komende vier jaar de basis leggen voor een nog steviger, professioneler en veiliger sportbestel?

- 1) De infrastructuur lokale sportakkoorden optimaal benutten en verder uitbouwen.

Met het sportakkoord hebben we eerste stappen gezet om de randvoorwaarden voor sport en beweegdeelname te vergroten. Vitale aanbieders, inzet op vaardigheid in bewegen, een positieve sportcultuur, een inclusieve sport, topsport die inspireert en een duurzame infrastructuur zijn zinvol om de sport in Nederland door te ontwikkelen. De samenwerking die in ontwikkeling is op lokaal niveau is waardevol om de sport beter verbonden te krijgen aan andere sectoren. De pijlers van de sportakkoorden zijn ook in bijna alle gemeenten geland. Maar er zijn ook veel verschillen. Waar de pijlers in gemeente A de basis vormen voor het lokale sportbeleid is het in gemeente B slechts een voetnoot. De energie die werd gegenereerd bij het afsluiten van de akkoorden moet terug. **Minder vrijblijvend en logischere keuzes** per gemeente rekening houdend met lokale verschillen. Nog meer samenwerken met de preventiepartners en de preventieakkoorden.

Binnen de pijlers gaan we kijken naar **de effecten van een schaa sprong op de inzet van vaardig in bewegen binnen het sportakkoord, ook voor volwassenen**. Tevens de ontwikkeling van een integrale visie op het leren en voldoende bewegen door de jeugd; **sporten wordt structureel onderdeel van iedere dag van een kind**.

- 2) Een robuust sportstelsel bestaat bij de gratie van **duidelijke randvoorwaarden** met een stevigere rol van de overheid.

Nederland kent een lange traditie van amateursport waar de clubs, verenigingen, bonden en NOC*NSF de sport vertegenwoordigen. In de traditionele rol is de overheid meer faciliterend en ondersteunend aan de sport. De komende jaren is dit systeem niet langer houdbaar als wij als samenleving toewerken naar het doel om sport en bewegen een centraal onderdeel te laten zijn van het dagelijks leven. Dat kan betekenen dat zaken als veilig sporten zonder grensoverschrijdend gedrag, zonder racisme en eerlijk sporten zonder matchfixing bij wet geregeld moeten worden. **Belangrijkste is dat het geregeld MOET worden en dat wetgeving kan een oplossing zijn**. Veilig sporten gedijt het beste in een professioneel sportklimaat. Meer opleidingen voor vrijwilligers en **meer professionals/trainers vormen een andere belangrijke randvoorwaarde** voor de toekomst van de sport. We koesteren de rol van vrijwilligers bij de clubs en deze zullen altijd een onderdeel zijn van het systeem.

Hoe bereiken we meer mensen? Misschien kunnen mensen nu wel bewegen, maar zitten toch vooral op de bank. Dat is jammer omdat **veel Nederlanders aangeven niemand hebben om mee te sporten of de financiële middelen** er niet voor hebben. Afwachten totdat deze mensen zich melden bij de ingang van sportpark of fitnessclub is een illusie, ze komen niet. We hebben wat nodig om samen op weg te gaan. Daarom zetten we vanaf 2022 in op het vormen **van sporthubs** om grote groepen Nederlanders kennis te laten maken met sport die bij hun past (met de bedoeling hen daarna duurzaam vast te houden) Er is dus veel meer nodig als we de sport voor iedereen toegankelijk willen maken en zaken als grensoverschrijdend gedrag willen voorkomen. De overheid gaat hier, meer dan voorheen, een regisserende rol in spelen.

- 3) De sport heeft voortrekkersrol om Nederland in beweging te krijgen.

Dat sporten goed is voor je gezondheid is meer dan een goedkope platitide. Het betekent dat de directie sport onderkent en zich committeert aan het **oplossen van deze nationale beweegcrisis**. Het interdepartementale traject 'Bewegen het nieuwe normaal' is de eerste rijks brede samenwerking met als doel 75% van de Nederlanders te laten voldoen aan de dagelijkse beweegnorm. Vanuit vijf departementen zal in de komende jaren een stevig begin worden gezet met een Nationaal programma. Meer sporten is de kern van dit beleid wat betekent dat de directie sport veel nadrukkelijker een **maatschappelijke taak** krijgt.

- 4)
- 5) Topsport is meer dan alleen gouden medailles halen op de Olympische Spelen.

Het Nederlandse topsportklimaat behoort tot de beste van de wereld en dat moeten we blijven koesteren. Alleen we moeten ons ook **de vraag stellen of de plek in wereldwijde medaillespiegel het uitgangspunt moet zijn**. Door de lat iets te verlagen komt er ruimte om een bredere definitie te geven aan topsport in Nederland. Een nationale handbal of waterpolo competitie die concurrerender is in Europa. **Meer ruimte bieden aan breder talentontwikkeling om binnen Nederland op hoogste niveau te kunnen sporten**. Goed presteren op de Olympische Spelen is een mooie bijkomstigheid maar niet het doel op zich.